

evf.

53053

53053

1. sz.

7-12.19-20

Komédia

államügyész

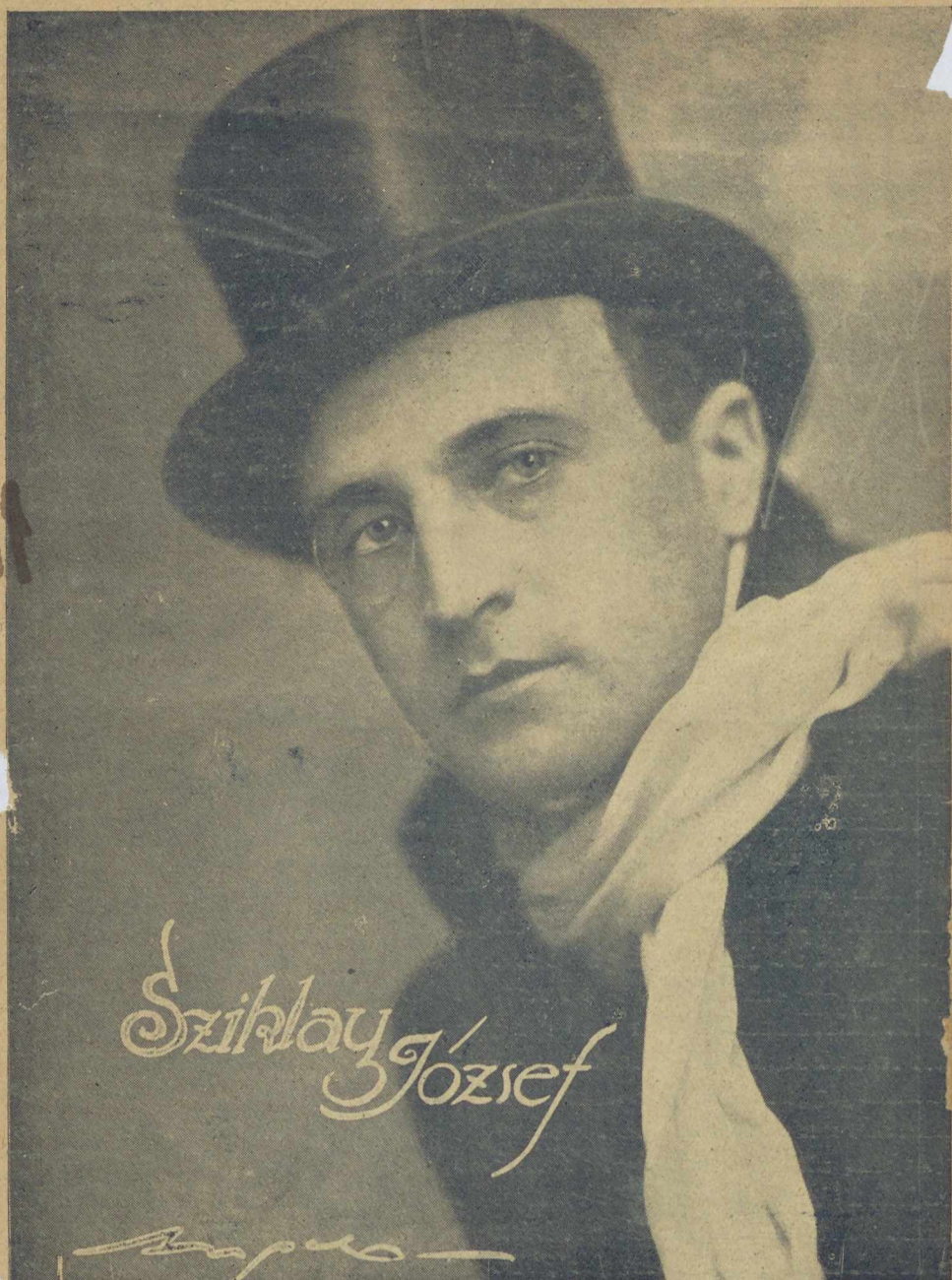

Sziklay
Jenő

Színházi zenei és művészeti heli
Szerkeszti: Kardos István

Ár 3 korona.

811

Komédia

Megjelenik minden csütörtökön. Egyes szám ára 3 korona.	Színházi, zenei és művészeti hetilap. Szerkeszti: KARDOS ISTVÁN.	Szerkesztőség és kiadó- hivatal: VI., TERÉZ-KÖRUT 24/a.
---	--	---

Esztendő fordulójára

Harmadik évtizedének indul neki ez a boldogtalan század. A lobogó, pántlikás zászlók megfakultak, a kürtök szava rekedten és fájdalmasan recseg, semmi sincs már a diadalmas zengésekből és a fáradt zászlók és reménytelen kürtök után fásultan és gondterhesen lépkednek az emberek.

Nagyon-nagyon régen, kilencszáz-tizenháromban, ezerszinű, drága, boldog élet zajgott és viharzott még mindenfelé. Az élet nagy Színháza sohasem volt még olyan izgató, sohasem olyan lélegzetfojtóan gomolygó, mint akkor. Már csak mindjobban ritkuló álmaink visszfényében tükrözik elénk az akkori életünk; azóta már a szavak is elveszítették a régi jelentésüket, elferdültek és lerongyosodtak az évek során, a legdrágább színek elsikkadtak a boldogság palettájáról, a legföltettebb kincsek kalandorok kezére kerültek, tisztátlan kufárok között elkótyavetélődtek.

Színház! . . . Ez volt a legked-

vesebb jelentésű szavunk, a legdrágább színünk az életünkből, a legföltettebb kincsünk, amelyet ott rejtgettünk a lelkünk legmélyén az ifjuságunk forró emlékei között. Szép volt és lelkesedő volt bennünk az a szeretet, amivel a színházat — az akkori színházat — szerettük . . . milyen szép volt és mi lett belőle! . . .

Ma is drága és féltett nekünk a színház. De a mostani szeretetünk már nem rajongás, nem lelkesedés, nem viharzás, hanem féltés, remegő gondoskodás, aggódó menteni-akará. Résztét. Most sokat, nagyon sokat szenvedett a mi szerelmünk, a nagy romlás kiforgatta mindenéből, még a maga valójából is. A vérontás, meg az örület megölte a régi színházat és ujat alkotott belőle a saját képére. A vérontás és örület színháza lett a mi templomunkból; a Halál és a Kétségbeesés voltak a főszereplők ebben a színházban és a Gonoszság volt a játékok rendezője . . .

Jöjjön el újra a mi színházunk! . . .

Jöjjön el a békesség a szívekbe,
jőjjenek el a drága, régi esték, jőjje-
nek újra az álmok, jöjjön el a sze-

retet és hozza el magával újra a mi
ezerszinű, illatos és boldog életün-
ket . . .

G. A.

A Peleskei Nótárius

Újra adták a napokban a Nemzeti Színházban a felejthetetlen nótárius derűs históriáját. Mint egy régi, kissé már hervadt, de még mindég illatos virág, úgy hatott Gvadányi színműve; szinte visszafelejtkezett az ember gondolatban a vitézkötéses és gérokkos Pest-Budára, ahol ugyancsak volt gúnyolnivalója a szatirikus kedvű krónikásnak. Nótárius uram meg

Beczur Gazsi, akik a ferdén mutató vidéki pápászemen nézik a kulturába lendülő város életét, amelyben már semmi sem maradt meg régi magyaros mivoltában, ma még aktuálisabban és szívünkhöz nőttebbek, mint valaha. A Nemzeti Színház nagy aktorai nagy szeretettel játszották meg a jókedvű nótárius történetét, a közönség pedig meleg szívvel köszöntötte régi, kedves ismerősét.

Heltai Jenő ráfizetett a János vitézre

Mennyit irnak mostanában arról a lapok, hogy ez, vagy az a szerző fantasztikus összegeket keresett egy-egy jól sikerült darabjával. Drégely Gábor ki sem tudja számolni, hogy mennyi pénze van külföldön s Huszka, Martos, Bakonyi sem panaszkodhatnak a pénz istennőjének hűtlensége miatt. Mostanában, ha egy dráma vagy operett „beüt”, százezrekben beszélnek a szerzők és bizony elég sűrűn a milliók csodálatos világába is beveznek.

Bezzeg másként volt ez régente, úgy tiz-tizenöt év előtt, amikor öt forintokat kaptunk egy tárcáért és a színpadi szerző is boldogan fujta a füstöt az Otthonban, ha darabjával néhány ezer koronát megkeresett.

— Óh, régi szép idők! — mondjuk sóhajtván a kabarédallal — visszajöttök e még?

A János vitéz is — amely vigan halad az ötszázadik előadása felé — ezelőtt tizenhat esztendővel, amikor Bakonyi Károly és Heltai Jenő megírták, szerény summákat szállított a konyhára, pedig olyan sikere volt, amilyent magyar operett addig és talán azóta sem aratott. Furcsán és hihetetlenül hangzik, de bizony úgy van, hogy Heltai Jenő — mindnyájunk drága és szeretett Heltai Jenője — mindössze háromszáz koronát kapott a János vitéz ragyogóan szép verseiért. Akkoriban sem volt valami jelentős ez az összeg, ma pedig egy kalapot sem lehet érte vásárolni, sőt, mint Heltai maga a napokban elmesélte, végezetül ráfizetett a János vitéz társszerzőségére.

A dolog úgy történt, hogy a repíriz estéjén Heltai frakkot öltvén, konstátálta, hogy nincsen otthon frakk-

inge. A pucérájósok ma nagyurak s hónapokig várják az embert, míg végre hazaküldik a fehéreneműt. Így esett meg, hogy Heltai szekrényéből sem mosolygott egyetlenegy frakking sem. Késő volt, sietni kellett már, más megoldás nem mutatkozott, mint a legközelebbi üzletben vásárolni egy új frakkinget. Heltai mester tehát habozás nélkül besietett a divatkereskedésbe, kiválasztott egy frakkinget és fizetett érte — 320 koronát. Azután boldogan átöltözött és elment a színházba, végignézte a reprizt, kifogástalan frakkjában meg is jelent a közönség előtt a hívó tapsokra és éjfél

felé feljött az Otthonba. Mialatt vacsoráját hozták, elvégezte a következő számtani műveletet:

Bevétel	Összeg	Kiadás	Összeg
János vitéz verseiért 1903-ban :	300.—	Frakking 1919-ben	320.—
		Veszteség	20.—

azaz Husz korona.

Ezt a kettőskönyvviteli tételt a kereskedelmi Akadémián jóváhagyták és így Heltai mester kétséget kizáróan ráfizetett arra, hogy a legszebb operettek egyikének csillogó verseit ő írta.

Beöthy átmegy a Tisza Kálmán-térre „boldog” újévet kívánni

Az öltöztetőnők

Látogatás a budapesti színházak öltözőiben •

Kandel rajzaival

A színházi közönség fantáziájában legcsábítóbb álmoként él az öltöző, ez a kis parfömös és forró levegőjű szobácska, ahol a felvonás után az elfáradt művésznő bágyadtan engedi, hogy az öltöztetőnő szorgalmas kezei kihámozzák pompázó selyem, tüll és csipkekosztümjéből fehérre rizsporozott vállait. Amig megkezdődik a játék, száz és száz szorgalmas kéz dolgozik szaporán, hogy munkájával hozzájáruljon a sikerhez. Szerény részese a sikernek az öltöztető, főként azonban az öltöztetőnő, mert férfi színészeknél az öltözködés nem okoz olyan nagy gondot, mint a színésznőknél. A színész felveszi frakkját, zsakettjét, vagy szalonkabátját és több gondja nincs az öltözékekkel. Komplikált esetben sem terjed túl az öltözködése egy csirkefogó rongyos ruháján, vagy valamilyen jelmezes kosztümön. Másképp áll ez a színésznőknél, akiknek egyetlen este — különösen operettnél — nyolc, tíz, sőt néha több ruhát is kell felvenniök, mert a közönség sokszor többet ad arra, hogy kedvenc primadonnája milyen elegáns, mint arra, hogy hogyan énekel. A jó öltöztetőnő munkája így elsőrendűen fontos.

Színházi olvasmányainkban a primadonna öltöztetőnője rendszerint mint egy kedves és bizalmas asszony-ság szerepel, aki mindenttudó mosollyal veszi át az udvarlóktól és a színházi habituéktól a primadonnának szánt csokrot és ő az, aki tartja

az öltöző függönyét, vagy a spanyolfalat, amíg a művésznő ruhát cserél és ezalatt a sikertől megbódult szerző neki csókol kezét.

A jó öltöztetőnőnek ruhaszakértő, szobaleány, komorna, fodrásznő és társalgónőnek kell egyszemélyben lennie, mert a színésznő cipőgomblyukaitól kezdve, egészen a tornyos frizurájáig minden az ő hatáskörébe tartozik. És, hogy mit jelent az öltöztetés, azt igazában csak az tudja, aki már öltöztetett színésznőt. Száz és száz fodor, szallag, kapocs, gomb, fűző és egyéb megnevezhetetlen apróság, amelyek labirintusában csak a szakavatott kéz tud eligazodni. Ha pontosan akarjuk megjelölni hivatásukat, a *patentkapcsok szakértőjének* kellene őket neveznünk.

*

A Nemzeti Színház öltöztetőnői gárdája kilenc tagból áll. Ezek közül

Radnayné

Spitzerné

a leghíresebb és legrégebb az öreg Radnayné. Több mint husz esztendeje van a színháznál, még a régi Nemzetinél kezdte meg öltöztetői pályafutását. Meghatott hangon emlékezik meg a régi színésznő nagyságokról, Blahánéról és Petrássról, akiket ő öltöztetett. Igazi tipikus öltöztető, az egész színházi világ ismeri és a színházi öltöztetőnők bármelyik színházból is nagy elismeréssel beszélnek róla, ami valóban nagy dolog, mert az öltöztetőnők tudvalevően ép oly féltékenyek egymásra, mint a primadonnák. Most S. Fáy Szerénát öltözteti és amint mondja, nagyon meg van elégedve vele. A másik öltöztető Spitzerné, aki P. Márkus Emiliánál van, szintén régi színházi nő, nincs az az apróság a régi Nemzeti idejéből, amire nem emlékezne.

— A Márkus naccságát nagyon szeretem — mondja — nagyon kedves hozzám. Rendesen jön mindig az előadásra és nekem nem kell sietnem az öltöztetéssel.

A Vigszínházban Frankfurternét, a Varsányi Irén öltözőjében találtuk, épp egy gyönyörű fekete ruhát iga-

zitott meg a művésznőn. Amikor a rajzoló működni kezdett ceruzájával, szégyenkezve tiltakozott:

— Jaj kérem — mondta izgatottan — nem érdemlem meg a nagy tisztességet... mán hogy lerajzoljanak a képes ujságba?... Az nem járja, én csak egy egyszerű öltöztető vagyok...

Szabó Erzs

Hosszu kapacitálásra azután elmondotta, hogy tizenhat éve van a színháznál és nagyon szereti a pályáját, azután az ügyes diplomáciai fogással Szedlacsekné-hez, a színház másik híres öltöztetőjéhez utasított mondván, hogy az jobban megérdemli a „tisztességet”, mint ő. A híres neves Szedlacsekné Haraszthy Hermin és Makay Margit szorgalmas öltöztetője. Szintén tizenhat esztendő óta van a színháznál és ezen idő alatt már végig öltöztette jóformán az összes női tagokat. „Nagyon kellemes hivatalom van most — mondotta — mert ha például a Haraszthy naccsága haragszik rám, akkor a Makay naccsága véd meg és ha ő haragszik akkor meg ismét a Haraszthy naccsága nem enged bántani — ilyen sincs mindenkinek —”. Ő utána Szabó Erzs a színház leg-

Frankfurterné

Szedlacsekné

fiatalabb öltöztetőnője került sorra. Ő az az öltöztetőnők közül, mint a színésznél a kis színővendék. Tehetséges kezdő.

A Vigszínházból a Király-ba ballagtunk át. A kedves Somogyi Nusi öltöztetőjébe kopogtattunk be, aki igazán elcsodálkozott, amikor megtudta, hogy nem őhozzá, hanem öltöztetőnőjéhez Szentesné-hez jövünk. Szentesné öt év óta öltöztet, azelőtt B. Kosáry Emminél volt s a művésznő távozása után került Somogyi Nusihoz. Amikor megkérdeztük, hogyan van megelégedve gazdájával, felelet helyett megfogta Somogyi Nusi kezét és össze-vissza csókolta. — „Nincs még egy ilyen színésznő” — mondotta meggyőződéssel.

Fülöpné

lina, Péchy, Kerényi, Vigh, Palásthy és a világhírű bécsi operaénekesnőt, Jeritzát is ő látta el, amikor Budapesten vendégszerepelt. Sőt ekkor olyan nagy hire volt, hogy férfiakat is öltöztetett, Slezákot és a többi bécsi hírességeket, akiknek köszönő leveleit büszkén mutogatja a jó Stollinéni. Hires jó öltöztetőnők a Városiban még Fülöpné és Szilágyiné, akik a kórus tagjait öltöztetik.

Szentesné

Stollné

A Városi Színház öltöztetőnők koronázatlan királynője a kedves Stollné vagy ahogy a színházban becézik, a Stoll. Ő az öltöztetőnők között a primadonna. Nagyon kedves és igazi színházi asszony, huszonegy év óta uralkodik az öltözőkben. Még a régi Népszínháznál kezdte Petráss Sárinál és utána a Magyarban Berky Lilit öltöztette. Nincs magyar operett-primadonna, aki nem lett volna Stollinéni keze alatt. Kosáry, Adler Ade-

Szilágyiné

Bognárné

A legnehezebb munkája van azonban *Bognárnénak*, aki a „fiatalokat”, a pajkos színövendék-primadonnákat öltözteti. Amint bementünk az öltözőbe, ahol vagy tizenkét lányt öltöztet, a nagy kavarodásban és zsi-bongásban alig tudott szóhoz jutni. Épp a csinos *Gárdonyi Vilmával* és a kedves *Lovászy Terivel* volt elfoglalva s az ő szoknyájuk mögül mondta, hogy győzné a munkát, még ha hat-szor ennyien is volnának a keze alatt.

Balláné

Spiegelné

A Magyar Színház öltöztetőnői közül *Balla Gáborné* hét éve öltöztet. Most *Jankovich Magdánál* van és a világért sem akar megválni tőle. *Spiegelné* szintén régi öltöztetőnő, szakavatottan magyarázta el az öltöztetés minden csinját-binját. Szerinte, ha az írás, festés és a színjátszás művészet, — akkor az öltöztetés is igazi művészet. Mig *Balláné* sehogyan sincs *T. Forrai Rózsival* megelégedve, mert azt panaszolja, hogy a művésznő mindig későn jön és ezért kapkodni kell; addig *Spiegelné* nagyon szereti és élénken tiltakozik minden ilyen vád ellen. *Molnár Sándorné* tizenegy éve öltöztet, ő volt a Királyban *Fedák* öltöztető-

nője. Most is nagy rajongással beszél róla, azt mondja, nincs még egy olyan művésznő, mint *Fedák*. Most *Kasich Eszter* és *Bera Paulánál*

Molnárné

van és, azt mondja, hogy soha a világon semmi más nem lenne, mint: öltöztetőnő...

Ugy látszik, hogy az öltöztetőnők közül ő az egyedüli, aki meg van elégedve hivatásával.

Kálmán Zoltán

ORLIK SÁNDOR

írógép és irodabutorvállalata

Uj helyiség: V. Dorottya-utca 10.

Telefon József 116—81.

Festesse meg szőrméjét

(felelősséggel minden színre)

BORDY F. IMRE SZÜCSNEL

Budapest, VI., Ó-utca 11.

PINTÉR ESZTER

női divatterme, szabászati és varró szakiskolája

Telefon 57—39

BUDAPEST,
IV, Mehmed szultán-ut 5.
(Múzeum körút)

REINERNÉ SZEPESSY TUSSI

női kalap üzlete

Budapest, IV., Koronaherceg-u. (Haris-köz)

Kaiserin Messalina a Deutsches Volkstheaterben

A Komédia tudósítójától

Wien, 1919. december

A didergő és éhező császárvárosban éppen csak a színházak nem érzik az a rettenetes nyomort, amely kénytelenkedően kegyetlenséggel földhöz sújt mindenkit. Zsufolásig telve vannak mindig, úgy mennek, mint a háború legnagyobb konjunktúrájú idejében és így, nem csoda, ha a direktoroknak kedvük van a legmerészebb, legkétesebb kimenetelű produkciókra. Ezen a héten is volt két ilyen kiszámíthatatlanul végződhető bemutató, ez esetben azonban mindkét direktor a legteljesebb mértékben meg lehet elégedve darabja sikerével.

*

Hermann Kesser-nek, a jónevű svájci poétának „Kaiserin Messalina” című darabja az egyik újdonság. A darab könyvalakban már 1914-ben megjelent, de senki sem akadt, aki ezt a shakespearei jambusokban írott, sokszínű, de alapjában véve eseménytelen darabot színpadra merete volna vinni. A „Deutsches Volkstheater” próbálkozott most meg a darab színrehozatalával, még pedig elég tisztességes sikerrel.

Messalina császárnőnek, Claudius-császár feleségének históriája, már Juvenalis szatiráiból is ösmeretes. A kéjsóvár császár feleségül vette a szépségéről hírneves Messalinát, de mert csak gyönyört és élvezetet keres a nőnél, az asszony is csak a kéjt hajszolja számos szeretőinél. Végezetül még férje életében — válás nélkül — nőül megy egyik szeretőjéhez, Siliushoz, mire a császár

megöleti az asszonyt. Ennyi az, amit a fiatalon meghalt csodaszép asszonyról följegyzett a történelem, de mindössze ennyi az is, amit Kesser a darab meséjéül fölhasznál. Bár a költőnek szabad keze lett volna, nem hamisította meg a történetet, nem alakította át a mesét, csak eme keret köré csoportosította azokat az apróbb epizódokat, amelyekkel igazi asszonyi tulajdonokkal, sőt tisztelni való vonásokkal ruházza fel hősnőjét és amelyekkel — poétikus, hatásos felvonásvégeket biztosíthat magának.

Hogy mégis, miről szól a darab, mi a meséje, milyen, jó-e, rossz-e, minderről nem is gondol az ember addig, amíg nyitott a függöny és amíg a darab hősnője, Messalina — *Ida Roland* — a színpadon van. Buja színek tömkelegéből, színesen csillogó és mégis semmitmondó szavak forró áradatából előrajzolódik az ő alakja, varázslatos, mindent lenyűgöző titokzatos erőt sugározva magából és miként Messalina meghódította a férfiakat, úgy fonja be most *Ida Roland* a nézőközönség szívét, hogy mindenki lélekzetét visszafojtva *mindenről*, még magáról a darabról is megelégedkezve, csak őt figyeli, a pompás, titokzatos, igéző asszonyt. Nyílt színen kirobbanó, zajos siker, de mikor Messalina eltűnik és a függöny legördül, a varázsnak vége. A darab mégis sikert aratott és ebben *Ida Rolandon* kívül *Raoul Adannak* és a fiatal *Schildkrautnak* volt része, talán több, mint Hermann Kessernek.

Egyes könyveket, valamint egész könyvtárakat legmagasabb áron vásárol

ELEK IMRE könyvesboltja
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 42. SZ.

Ráday Aranka a tündérekkel
Kukkants hercegnő a Városi Színházban

Papp Rezső felv.

A Városi Színház tanárai

A Városi Színház négy kedves és tehetséges művészből formált szinte egyik napról a másikra szigorú tanárokat — a parketten. Ezek a tanárok ugyanis nem katedráról fognak előadni, esetleg felső matematikai problémákat, hanem a fényes parketten fognak a szinpadai táncművészet és kapcsolt részeiről tanítani gyakorlatiasan.

Az iskola irányáról és a tanárok terveiről a négy ambiciózus tanár urhoz fordultunk felvilágosításért. Sziklay Jenő igazgató ur a Városi Színházban a Százszorszép egyik szünetében beszélt el érdekes dolgokat iskolájáról. Ez a felsőbb tánciskola — mondotta Sziklay Jenő, aki a Százszorszép táncait is nagy hozzáértéssel tanította be — házagpótló intézmény a szinpadra való előkészítésben. A sok pesti tánciskola akárkit felvesz növendékül és több-

kevesebb sikerrel megtanítja a tánc-kedvelőket a szalon táncokra, amik azonban teljesen mások, mint a szinpadai táncok. Ezekre a szinpadai táncokra fogjuk mi az arra hajlamosnak mutakozó jelentkezőket megtanítani, sőt egész operettek beállítását is elvállaljuk. Felső iskolámmal gyönyörű terveim vannak s már most beadtam egy kérvényt utlevélért, hogy májusban kimehessek Angliába, a háboru óta bevált és divatos lett szinpadai táncok tanulmányozására.

— Már eddig is — folytatta Sziklay Jenő lelkesen — a Városi Színház, két kisebb operettzinpad és a Fővárosi Orfeum kérte fel iskolámat, hogy a színházukban előadásra kerülő operettek táncait tanítsuk be.

— Én az iskolámban a gyenge tudásukat fogom tanítani, ami a legnehezebb feladat és remélem, hogy sikerrel.

Halmay, Pázmán, Sik, Komor, Palásthy, Stephanides, Bárdy, Csillag és Sarkadi
Felvonásközben a Kukkantshercegnő előadásán (Papp R. felv.)

Ezeket mondotta az ambiciózus Sziklay Jenő, míg a felső tánciskola másik Sziklayja, a József, aki a művészeti vezető, röviden és határozottan csak annyit mondott, hogy a legpontosabb és legszigorubb tanár lesz. Amilyen lelkiismeretességgel látja majd el új hivatásának teendőit, éppen olyan lelkiismeretességgel fogja megkövetelni a növendékektől is feladatuk elvégzését — fejezte be szigorú tanári programját Sziklay József és aztán kedvesen elmosolyodott.

Palásthy Irénnel a Százszorszép előadása közben beszélünk, amint nagyszerű táncszáma után a nézőtérrel felharsant zúgó tapsorkán szívbízsergető zajától kísérve kilépett a színpadról.

— A plasztikát fogom tanítani az iskolában — felelte kérdésünkre bájosan mosolyogva az ügyes Palásthy,

aki a legfiatalabb tanárnője Pestnek. Természetesen csakis olyan növendékeket fogok tanítani, akik némi tehetséget és hajlamot árulnak el, mert különben hiábavaló minden fáradság.

Halmay Tibor a parkett-táncot fogja előadni az iskolában. Tudásán kívül a személye is nagy vonzerőt gyakorol s a napokban kapott is egy ismeretlen imádójától levelet, amelyben szeretettel bejelenti, hogy be fog iratkozni Sziklay Jenő felső tánciskolájába, csak hogy őt közelebből is legyen szerencséje csodálni.

Pártos Jenő, a Royal Orfeum ügyes táncosa, szintén tanára az iskolának, amelynek nagy előnyére fog válni Pártos kivételes táncudása a színpadi táncoktatás terén.

Egy nap el is látogattunk Sziklay Jenő iskolájának helyiségebe az előkelő Kossuth Lajos-utcában a hatos

Nagy Adorján, Gárdos Kornélia Kabók Győző

Madách Színház — 1.000.000.000

Szentiványi felv.

számu ház első emeletén, ahol sok jelentkező várta reménykedve felvételét. Érdekes volt, ahogy egy kedves mama egész családját beíratta az iskolába. Három lányát és két fiát hozta el, sorba állította őket és szép rendjén először a legidősebbet, aki tizenhétéves lehetett, aztán a többieket is felvétette. Végül mosolyogva megkérdezte, hogy nem vennék-e őt is fel. Ugy mondta, mintha tréfálna, pedig egész komolyan gondolhatta belül a szívében, mert amikor nem kapott igenlő választ, elszontyolodva távozott.

(tény)

- Barna Henrik, az Operaház zenekarának tagja hosszú betegség után meghalt. Az Operaház zenekara egy kitűnő tagot, a karszaksak pedig egy jó barátot veszítettek Barna Henrik halálával.

Baló Elemér, Kabók Szentiványi felv.
Madách Színház — 1.000.000.000

Admirál Bár

az Astoria mellett (Magyar - utca)

Pázmán Ferenc, Demény Artur, Albert Erzs
Carmen — Városi Színház

Papp R. felv.

Carmen

Opera repríz a Városi Színházban

A Városi Színház minden jel szerint visszatér kiindulási pontjához: az operák műveléséhez. Erre váll a Carmen repríze és az a legjobb tudomásunk, amely szerint most Faust, Rigoletto, Sevillai borbély kerülne sorra. Ismeretes, hogy manapság egyedül a Nemzeti Opera állja ki a konjunkturák szélsőséges pluszait és mínuszait. De nemkevésbé ismeretes az is, hogy igen nagy, operaéhes tömeg szorul ki az Operaház nézőteréről. Ebből az következik, hogy kassza szempontból sem lenne rossz vállalkozás tiz-tizenöt „népszerű” operának repertoáron való tartása. A Városi Színház kolosszális nézőtere igen alkalmas „férőhely” lenne

e kintrekedt tömeg számára. A Városi Színház állandóan játszott operái: Traviata, Mignon, Hoffman mesét minden egyes alkalommal zsufoli házat és igazi sikert hoztak.

Fontosnak tartottuk ennek a „másik” működési iránynak a szükségességét és lehetőségét egy-két érveléssel alátámasztani — épen a Carmen repríz alkalmából. Az előadásnak ugyanis van egy érdekes és a mondottak után érthető jellemzője, ahogyan Pesten mondanák: „még nincs svungban”. A forró, nagyhatású operai sikerekhez elsősorban ez a nívó, ez a „svung” szükséges, más-különben érthetetlen lenne, hogy olyan versenyen felül álló dirigens

Hajagos, Pázmán, Süveges Aranka, Márkus karmester és Ferenczy főrendező
Medveczky Bella, Albert Erzsí a szereplőkkel
Carmen — Városi Színház. (Papp R. felv.)

és betanító nagyság, Márkus Dezső és olyan finomértékű, nagy tudású rendező, mint *Ferenczy Frigyes* mellett az összhatás csak annyi „kalóriát” adjon, mint amennyit tényleg adott. Ismert lélektani szükségesség, hogy a kórusoknak, zenekarnak, szóval az egész személyzetnek bizonyos — komoly, erős próbák és előadások által szerzett — *dopping* szükséges, hogy permanens, nivós művészi munkát tudjon produkálni. Apró ingadozások, stílus hibák valamennyien ennek a hangulat hiánynak rovására irandók. A magánszereplőkről szólva Adler Adelináról és Bihari Sándorról kell megkülönböztetetten megemlékezni. Adler ma a leglágyabb, legmelegebb hangú magyar énekesnő és fölényes intuícióval képes a legkülönbözőbb szerepeket alakítani.

Micaélája a szende, vallásos, szüzsies Micaéla eszményi alakítása. Bihariban az énekes vagy a színész nagyobb dicséretén esünk gondolkodóba. Toreadorja hangban hol szerelmesen érzelmes, hol hősi erejű, játékban pedig kétségtelenül a legjobb magyar *Escamillo*. Demény Don Joseja még megértésbeli kiforrásra vár. Örömmel tapasztaljuk, hogy hangja kitartásban és intonációs biztonságban erősödik. A hősnő — Carmen — ebben a szerepében mindig frappáns Albert Erzsí. Nála főleg a típus finom megérzését és játékban való érzékelését dicsérjük. Magas hangjai erősek, csengők. Az epizód szerepekben Mányai, Lóránd, Hajagos, Pázmán, Süveges Aranka és Medveczky Bella segítették sikerre az előadást.

Baján Ferenc

Magyarok Berlinben

Krausz Mihálynál

A Komédia berlini munkatársától

Berlin, 1919. december

Vasárnap délután Benno Klein-nál. (Hogy ki ez a Benno Klein, arról még egyszer külön kell írnom hosszasan és mélyen, amint megérdemli, Most csak annyit, hogy magyar impresszárió, a legjobb ember, magyar művészek igaz pártfogója, csalahatatlan üzleti érzék, aki Földesyt, Claire Duxot hozta ki — és *amellett nem lett milliomos.*) Ott állok a zongora mellett, jobbkéz felől Frau Lützow, a frankfurti opera kitűnő énekesnője az ablakmélyedésben. Frau Lützow elkezd beszélni Krauszról, a Táncosnőről, erről a nehéz, de végtelenül háladatos szerepről, amelyért rajong, amelynél jobbat nem kíván magának soha az életben. A

Krausz Mihály

szeme csillog, szinte extázisos rajongással beszél arról a fiatalemberről, aki borzas fejjel, az izgalomtól kissé kipirultan ül a zongora mellett.

Krausz elkezd játszani. Az első fölvonás előjátéka. A szobában mindenki lélegzetet visszafojtva figyel,

elmerül a zenébe. Az asztalnál két borotváltképű ur egymással szemben: a *vetélytársak*. Az egyik *Sladek* direktor, a másik a Budapesten is jól ismert *Róbert Jenő*. A fal mellett egy nyurga, rideg üzletember arcú német: a világhírű *Simrock* zeneműkiadó cég egyik főnöke. Odébb egy német színházi ügynök, az egyik sarokban *Földesy* a legkitűnőbb csellista. Ez a néző, illetve hallgató közönsége *Krausz Mihály* új operájának, a *Lengyel Menyhért* szövegére írt *Die Tänzerinnen*.

A két direktor szeme a szövegekönyvekbe merül el, de látni rajtuk, hogy egész együtt a zenére figyel, annak minden hangját igyekszik magához fölszívni; átgondolni, hogy fog ez tetszeni a publikumnak, hogy azután minden taktus végső fokon csengő, vagy legalább is papirosban zörgő márkákká változzék át képzeletükben. Egy opera-előadás-kivonat az, amit *A Táncosnóból* bemutatnak: *Krausz* eljátsza a szebb részeket, a szereplők közül ketten a táncosnő és szerelmese, *László* énekelik a szoprán- és tenorpartikat.

Jön az első felvonás nagy duettje. A zene egyre lendületesebb lesz, szinte halljuk zugni az egész zenekart, a két szereplőt elragadja a hev, a két direktor félig fölemelkedik a helyéről. Finále. Függyöny. Egyszerre csönd. Azután megszólal *Sladek* direktor:

— *Sehr schön . . . sehr, sehr schön! . . .* Hallhatnám még egyszer ezt a jelenetet?

Ime az első siker, máris ismételni kell. De azután így megy minden fölvonásban, a hatás egyre fokozódik, mindig nagyobb és nagyobb lesz a siker. Még a hideg kótás ember is

teljesen főzve van. És amikor elhangzik a harmadik fölvonás utolsó akkordja, mindenki szemében az az örömteljes csillogás, mint a bemutató előtt Frau Lützowében.

Jenő — de én is értek magyarul — és barátságosan mosolyog Földesyre, aki nem tudta róla, hogy magyar.

A két német azonban jó üzletember. A szerzőnek nem mondanak

Vorspiel zum 1ten Aufzuge Die Tänzerin.

Anhänge

A Komédia olvasójának

Berlin 15. Jan. 99. Paul Witt.

Részlet a Táncosnóból

— Na, mit mondtam? — kérdi az énekesnő.

— Misikém, ne add oda ezeknek a márha németeknek — mondja Földesy — én kiviszem külföldre, meglátod, hogy mennyi pénzt kapsz.

— Pardon — szólal meg Róbert

semmit. Fogják a szövegkönyvet, végig méri egymást és azután elindulnak kifelé. Elsőnek a Sladek:

— A dolog rendben van — mondja Kleinnek — a dolgot lekötöm. Megcsináljuk az írásbeli szerződést.

— A kótát kiadom — mondja a

másik — jöhet holnap az előlegért.

— Ha Sladekkal mégsem egyeznék meg — sugja a kövér Róbert Klein fülébe — akkor megveszem én. Első zenei vállalkozásom, de biztos!

Szóval: Krausz Mihály premiér még ebben a szezonban. De micsoda feltételek! Sladek, aki nyáron öt színházat bérel, adatja elő a *Theater des Westen*-ben. Junius tizenötödikén lesz a bemutató, garantált hatvan előadás *en suite* Prima szereposztás, Blech dirigál, Kemp — a táncosnő,

Bohner a Theateropertől Bojdán, Gläsen a frankfurti opera tenoristája. Ez az első *Besetzung*; természetesen még kettő kell, mert hatvan estét egyfolytában ugyanazok nem tudnak végig énekelni. Pénzben a szerzőnek a hatvan előadás száz-ezer márka; koronában a négyszerese.

Arra még gondolni sem jó, hogy a télen a newyorki *Metropolitan* fogja bemutatni; az ember megszédül, ha a dollárokat átszámítja koronákra!

Dr. Holländer Sándor

A Pünkösdi Rózsa

A Revü Színház ujdonsága

A Revü Színház előcsarnokában a hétköznapi délelőttök egyhangú csendjét most napról-napra vidám munka és serény készülődés zaja veri fel. Diszletmunkások, világosítók, ügyelők szaladgálnak fel és alá. Bent a zongorateremben friss keringő ütemei szárnyalnak a levegőben. Péchy Erzsí próbál Barna bácsival, a karmesterrel. Belülről, a sötét nézőtérrel szintén táncmuzsika szűrődik ki, a nagyszerű Gallai és Radó Böske mutatják be legújabb táncaikat, míg mögöttük Bródy direktor és Kálmán titkár felügyelete alatt a diszletezők felállítják a színház legújabb operettjének, a *Pünkösdi Rózsa*-nak diszleteit.

Soha operettet olyan ambícióval és munkakedvvel nem készítettek elő, mint épp a *Pünkösdi Rózsa*t. Ami azonban egy cseppet sem csoda, mert ez az operett oly szenzációsan elsőrendű, hogy mindenki, a primadonnától kezdve a sugóig örömmel és boldogan dolgozik, hogy minél jobb előadásban hozhassák a közönség elé. Bródy István szövegével, Farkas Imre poetikus szépségű verseitől, meg muzsikájától lesz hangos rövidesen minden pesti ház, minden

Péchy Erzsí és Galetta

A Revü Színház előtt

Papp R. felv.

Sik: Maszlag

Papp R. felv.

Városi Színház — Kukkants hercegnő

zongora, verkli és gramofon, az utcáról nem is beszélve. Már a próbák alatt tapasztaltuk, hogy olyan szereposztást is rég nem láttunk, mint amilyen a *Pünkösdi Rózsaé*. Két olyan vendégszereplő, mint Péchy és Galetta egymagukban is biztosítják a sikert. Ehhez azonban járul még a Revü Színház nagyszerű gárdája: Magaziner Erzsi, Radó Böske, Horthi, Tompa, Gallai és Simonyi. Külön szenzációi lesznek a darabban a nők tolettjei. Péchy, Magaziner és Radó a próbákon egyszerű utcai ruhákban jelentek meg és úgy próbálják a darabot, mert a világért sem árulnák el a premiére előtt, hogy milyen ruhákkal lepik meg a közönséget.

Annyi azonban kiszivárgott, hogy Péchy Erzsi *estélyi tolettjei Svájcban készültek*, eredeti francia modellek után. A gyönyörű Magaziner Erzsi ruháit a Berkovits cég szállítja.

Minden jel tehát arra mutat, hogy a *Pünkösdi Rózsa* diadalmas sikert arat majd és ha megkezdí pályafutását piros pünkösdi napján fogjuk ünnepelni első jubileumát ennek az operttenek.

(kázé)

METROPOLITAN

NYOMDAI MŰINTÉZET

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 106. SZ.

NYOMTATVÁNYOK
IZLÉSES KIVITELBEN

Sarkadi: Gyuró bácsi

Papp R. felv.

Városi Színház — Kukkants hercegnő

János vitéz II. felvonás — Király Színház

Papp R. felv.

Csöndes a színház

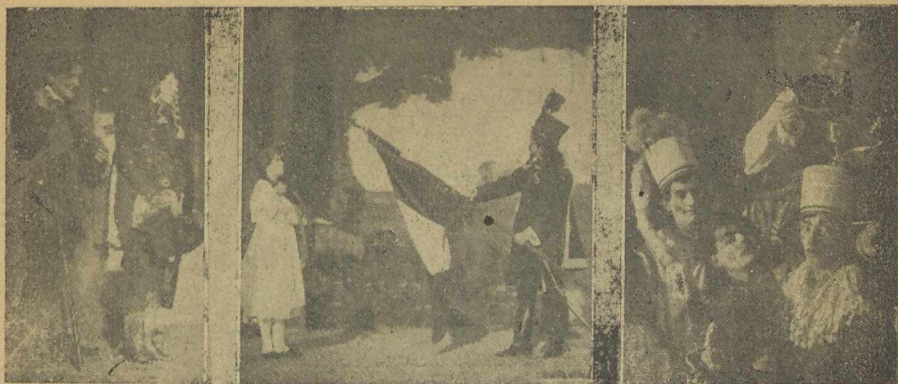
Irta: Faragó Jenő

Karácsony este; a szeretet nagy estéje. És a színházban nincs előadás. Sötétség és csönd a szinpadon, a sóhajok folyosóján, az öltözők körül. Sehol egy élő lélek. *Schäffer* bácsi, a portás is ünnepel. Bevonult a lakásába, az ölébe vette a kisleánykáját és anyuskáról beszél neki, aki tavaly ilyenkor még itt ült velük. A kisszobában kis karácsonyfa. Hét gyertyalángja pislog rajta. És egy nagy csillag a fa tetején és egy sereg játékszer a fa tövében. Az asztalon egy grammofon a Sorrentói emléket harsogja épen . . . azaz, dehogy is harsogja! A grammofon is tudja, hogy a szentestén csöndes a színház; rekedten, szinte suttogva énekel hát az is. A kislány odaáll a fa tövébe és magyarázni kezdi:

— Ezt a babát a *Kerényi* néni küldte, ezt a kisházikót a *Sziklai* bácsi.

És megmutatja a hajasbabát, a babaházikót, a kishintaszéket, a fűszeresbottot, a csokoládé-cukorkákat és minden egyebet, amivel a színház tagjai a kis árvát megajándékozták . . .

Bemegyek a szinpadra. Egészen üres. A diszletek üresek. A diszletek félreállítva, a butorok kihordva. Valami csöndes neszt hallok: a színházegere rágicsál valahol. Szeretném tudni, hogy a színházegere is olyan szegény-e, mint rokona a templomegere? Vagy neki mégis jut olykor-olykor valami morzsa, vagy tán éppen egy-egy Zserbócukorka, amelyet ottfelejtettek az öltözőasztalon.

Fedák és Nádor, Raskó és Tóth Böske, Rátkai, a francia király és miniszterei
János vitéz — Király Színház (Papp Rezső felv.)

A folyosókon senki, senki! . . . Itt szoktak diskurálni az ujságírók, itt jár-kei komoly, elszánt léptekkel a habitué, mialatt a primadonna öltözködik. Aztán kijön hozzá Stollné és barátságosan invitálja:

— Tessék kérem, már lehet: . . .

Az inspekciós tűzoltó most teszi meg éppen ellenőrző körutját. Vele megyek én is. Végig megy a folyosókon, benéz a színpadra és benyit minden öltözőbe. Az öltözők is csendesek. Se vidám kacagás, se elfojtott sirás, se az ügyelő csengőjének berregése, se a primadonna izgatott rendelkezése nem hangzik ez estén.

Mint apró, üres kalitkák olyanok most az öltözők. A madárcák kirepültek. De a parfümjük illata itt terjeng a levegőben és minden-minden rájuk emlékeztet. A *Kerényi* Gabi elegáns öltözőjének asztalán egy miniatűr karácsonyfát látok. Vajjon ki állította oda? Vajjon örülni fog-e neki a primadonna? A *Vigh* Mancsi öltözője csupa virág. Illatos krizantémok s egy gyöngyvirágos kosár.

„B. u. é. k.” van az egyik szallagon; valakinek nagyon sietős volt, már most boldog új esztendőt kívánt. A *Palásthy* Irén öltözőjében a narancs-sárga pongyola szélterjesztett karokkal nyugszik a fotelen. Mintha csak urnőjét várná. A *Pálmay* Ilka öltözőjében is virág, virág, virág és egy kis levélke ezzel a felirással: „Az aranyos Ilusnak . . .” Igaz, igaz: most is olyan „aranyos”, mint amikor ezt a címet és jelleget a közönségtől díjmentesen megkapta és ma is „Ilus”, egy csöppet sem Ilka még . . .

De menjünk tovább. Itt van a *Sziklai* Jenő öltözője. A fogason három frakk, az asztalon három monokli. Arról lehet megtudni, hogy Budapest egyik legjobb, legkedveltebb kómikusa öltözik itt esténként. A *Sziklai* József öltözőjében a nagy tükör ötlük először a szemembe. És a tükör körül rengeteg kép. És az ablak fölött szőnyeg és minden olyan csinos, olyan finom. Ezt *Pázmán* Ferenc rendezte be így, akinek *Sziklai* Józseffel közös hajléka van a szín-

Hegy Anna, Fedák és Raskó
János vitéz — Király Színház

Papp R. felv.

háznál. Pázmán sokáig élt a külföldön; a hamburgi nagy operett-színháznak évekig volt a bonvivánsa. Odakünn tanulta meg azt, hogy az ember mindig és mindenütt csinos miliőt teremtsen maga körül.

Egy emelettel följebb érünk, Itt nincs öltöző; itt az igazgatóság irodái vannak. Itt tegnap még egy deputáció járt: női és a férfi kórus küldöttei. Faludi Sándor igazgató elé járultak és Kalocsay Ferenc, a szónokuk rákezdett a mondókájára:

— Igen tisztelt Igazgató ur! A mai nehéz viszonyok mellett...

De tovább nem mondhatta: mert a direktor — mosolygó arccal — a szavába vágott:

— Sohase folytassa, kedves Kalocsay — maguknak igazuk van és én már intézkedtem is, hogy karácsonyra pénzt kapjanak.

A küldöttség mosolyog és éljenez;

Faludi Sándor pedig még megköszöni a kórusnak derék és szép művészi munkáját. Így volt tegnap; de ma csöndes a direktió tájéka is. *Tapolczai* se harsog, *Lenkey Zoltán* se kapacitál... nincs itt senki, senki...

A harmadik emeleten, a férfikar öltözőjében a Carmen uniformisai hevernek elhagyottan és várják a holnapi napot...

Istenkém, milyen szomorú is a színház, amikor ilyen elhagyott, ilyen csöndes...

A 50 éves férfit ujitotta fel a *Bélvárosi Színház*. *Hajó* Sándor darabja a reprizen is nagy sikert aratott. A szereplők, *Körmendy* a címszerepben, *Simonyi Mária*, *Ilosvay Rózsi*, *Petheő Attila* és *Wirth Sári* kitűnőek voltak.

A legfinomabb hentesáru különlegességek.

BALOGNÉ

füstölthús és csemegeáru lerakata
Teréz-körút 8.

Medveczky és Pázmán (Papp R. felv.)
Kukkants hercegnő — Városi Színház

Jegyet szedtem a Vigszínházban

Premier izgalmak a második emeleten

A multkorjában beszéltem egy jegyszedővel. Nagyon panaszkodott szegény. Rengeteg baj van a publikummal, — mondta — különösen a második emeleten. Nagyon szerettem volna magam is átélni ezeket a „galibákat“, elmentem hát *Böhm* urhoz, a Vigszínház gazdájához, akivel hamar megegyeztünk abban, hogy a „Szerelem vására“ bemutatóján, mint jegyszedő én is szerepeln fogok. Hat órakor nyitják a színházat, de én már fél hatkor felbotorkáltam a sötét, de annál melegebb folyosón, a második emeletre, ahol már várt rám a kedves *Böhm*. Felöltöttem jegyszedői zekémet és vártam.

Hat óra. A színház összes csengői megszólalnak, a kapukat kinyitják és valami távoli menydörgéshez hasonló robaj hallatszik a lépcsők felől.

— Ez az állóhely közönsége, — mondja egyik „kollégám“, aki az imént még vészjósló és lealázó pillantásokkal mért végig, azt gondolva, hogy egy új hivatásos jegyszedővel van dolga.

— Az állóhelyek természetesen nincsenek számozva — folytatja — és mindenki siet, hogy a legjobb helyet foglalja el.

Alig, hogy befejezte szavait, kicsapódtak a bejárat ajtói és mint a sáskák lepték el a foyert a beözönlők.

— Szabad a jegyet!? Műsorral szolgálhatok? Parancsol látszóvet? Jobbra a ruhatár! — mondom egy-

Medveczky Bella és Pázmán
Kukkants hercegnő — Városi Színház
Papp R. felv.

másután, de gyenge hangom elvész az őrült tumultusban.

— Pali itt vagyok, hozd ide az Ilonkát! — mondja egy jól megtermett, mészárossegédtermetű valaki. Pali szállítja Ilonkát és a mészárossegéd utat tör magának és beáll az első sorba.

Két perc alatt elcsöndesedik minden. Az állóhely közönsége bent van már, az előkelőbb rész, az ülőhelyek boldog tulajdonosai pedig kényelmesen jönnek és vetik le télikabátjukat.

Egy fiatalember már régen ott ólálkodik körülöttem. Most odajön, a kezembe csúsztat két gyenge koronát és be akar menni.

Egy kicsit zavarba jövök, vissza akarom tartani az illetőt, de megszólal félősen:

— Nézze, barátom — mondja bizalmasan — én már hat éve minden premieren itt vagyok a Vigben, csak most nem tudtam jegyet kapni, pedig az „ismerősöm” rokona a Varsányi öltöztetőnőjének.

Erre a nem várt fordulatra nem tudok felelni. Nem ismerem a házi szokást. A főjegyszedőhöz utasítom, aki bizony Varsányi protezséjét is visszaütözteti.

Egy másik is be akar lógni. A

jegyszedő — mint a héjja az áldozatára — lecsap rá:

— Szabad a jegyet!? — mondja zordan.

„E . . . e . . . izé . . . mi sokan vagyunk kérem . . . e . . . e . . . és . . . a . . . a . . . másiknál van a jegy” — nyögi keservesen, vagy pedig „izé . . . he he . . . én kérem szépen otthon fetejtetem a jegyet kérem szépen.”

— Jegy nélkül nem lehet bemenni! Bemegyek egy kis időre végignézni a publikumot.

— Na a Duna biztosan befagyott — állapítom meg magamban — nagyon sok itt a dunai tengerész.

Balközép, negyedik 1. 2. A „Nemzeti Hadsereg” egyik közvitéze egy leánnyal. Jön azonban egy ifju pár és szintén oda akar ülni.

— Ez a mi helyünk — mondja önérzetesen a katona — abbu’ nem eszõ, hogy ide üsz, cibil!

— Ohó kéremássan — feleli a másik — itt vannak a saját kezembe, kéremássan a saját jegyeim!

A katona szomszédnője aggodalmasan nézi a jegyeket:

— Ne méltóztasson bámulni azt a jegyet — mondja udvariasan a később jött férfi.

Mester Karola szubrett és ikertestvére Mester Marci, a kassai Nemzeti Színház volt kitűnő tagjai, akik jelenleg rendkívül meleg sikereket aratnak a szentesi színházban Papp Rezső felvétele

Péchy Blanka, Nagy Adorján (Szentiványi felv.)
Madách Színház: 1.000.000.000

Végre elintéződik az ügy. Az egyik pár jegye másnapra szól. A többiek gúnymosolya közt távoznak.

— Pedig itt lent vettem, kérem-
ásson — mondja — azt hittem mára
szól. De csak kapjam el azt a köly-
köt, akítől vettem, szavamra kiteke-
rem a nyakát!

— Kuss az egész! — kiabál va-
laki finoman — mindjárt kezdik!

Tényleg huzzák föl a vasfüggönyt.
De a zaj csak nem akar szünni.

— Kuss az egész! — mondja
mégegyszer az illető — mire tényleg
elcsendesedik minden, kezdődik az
előadás és a második emeleti kö-
zönség csillogó szemekkel bámulja a
színházat és gyönyörködik Varsányi,
Csortos és Góth utólérhetetlen művé-
szetében.

I. Gy.

VÉRTESSI SÁNDOR

ILLATSZERTÁR
IV. KRISTÓF-TÉR 8.

TELEFON-SZ.: 18-50 ALAPITTATOTT 1835

Egyezerkilencszázhuszba
lépünk,
kezdődik tán egy boldogabb
évünk.

Ön e strófákra
azt mondja mégis:
Na! Jól kezdődik
ez az ujév is.

Rosszul teszi a jó
Király Ernő,
ha az orfeumból
más színházba eljő;
Szerintem csak abban van
a hiba,
hogy „fő” városból megy
Városiba.

A Vigszínház
jól tudta, hogy miért
karácsonyra hozott
új premiért,
a „Szerelem vására” is
így lett,
karácsonyi vásár
és jó üzlet.

Pesten nap-nap után nyílnak
barokk,
Ez ellen szót emelni
akarok,
mert a barokk miatti
még azt mondják végül,
hogy Budapest
„barokk” stílusban épül.

—hérosz—

— Jó reggelt, kedves Döme! De rég nem láttam!

— Rengeteg dolgom volt, főszerkesztő ur. Egyik színházba bementem, a másikkól kijöttem és *Grisit* kerestem. Tudja ugy-e, hogy szegény *Ötvös Gittát* milyen baleset érte. Amikor fel akart szállni a villamosra, megbotlott, elesett és kifecamodott a lába. Hetekig az ágyat kell őriznie. A Városiban pedig műsorra tűzték a Három a kislányt és nem volt *Grizi*. Mindenki szaladt ide-oda, én is velük, míg aztán találtunk egyet, a kedves Révész Ilonkát, aki azután nagyszerűen megjátszotta szerepét. A Városiban egyébként még van egy nagy ujság: *Kosáry Emmy* és *Király Ernő* új szerződést kötöttek. A két művész eddigi szerződése ugyanis csak száz estére szólt, az új megállapodás szerint pedig egy esztendeig tagjai maradnak a színháznak. A Városiban természetesen nagy az öröm, mert az *Ezüstsírály* próbái alatt már mindenki megszerette *Kosáryt* és *Királyt*, sőt *Buttykayt* is, aki minden egyes próbán megnézi feleségét.

— Mondja Döme! Igaz, hogy *Pártos Guszt*i összeveszett a *Vig-színházzal*, azért megy át az *Apollóba*.

— Dehogy. Szó sincs róla. A legnagyobb barátsággal válnak el egymástól. *Guszt*i egyszerűen azért megy

el, mert az *Apolló* kétszeres fizetést ajánlott fel neki.

— Külföldről mi hír jött?

— Nem sok. A nagyszerű *Losonczy Dezső*, az *Andrássy-uti Színház* volt karmestere, aki tudvalevően Bécsben volt a balettpantomim társulatnál, fényes fizetéssel elszerződött a bécsi Babaszínházhoz. A Hollandiában tartózkodó *Hauser-kvartett* egyik tagja, a fess *Indig Frédi* pedig még ebben a hónapban megtartja esküvőjét egy hollandus bankdirektor lányával.

— Gratulálok. Ügyes gyerek a *Frédi*. Mondja, Döme, *Sziklay Jóska* mért jár-kel most olyan haragosan?

— Nem tudja még *Szerkesztő ur*? Nagy haragja van szegény *Jóskának* egy pesti suszterre, aki egy pár lakkcipőt „komponált” neki nehéz ezer koronáért. A lakkcipő azonban a Százszorszép első előadásán elszakadt. *Jóska* mindjárt rendőrt hívott, aki felvette a leletet a beteg cipőről. *Jóska* azután elment a suszterhoz, hogy csináljon másikat, de a susztermester makacskodott, hogy ő nem táncra, hanem prózára csinálta a cipőt. *Sziklay* természetesen bepörölte és most azért jár-kel olyan bűterhelten, mert hát *Jóskának* életében ez az első pöre. Lámpaláza van.

— A *Nemzetiben* mi ujság?

— Próbálják az *Elektrát*. *Beregi* minden délelőtt benn van a színházban és szorgalmasan próbál. Nagyszerűen néz ki *Oszkár*, jót tesz neki a falusi levegő. De most már Isten vele szerkesztő ur, szaladok elbucsuzni *Faludi Sándortól*, aki Olaszországba utazik.

Elkészült a Komjáthy—Szomaházy—Balassa operett

„Gernyóhidyak“ a Király Színházban

(A Komédia tudósítójától.) A Király Színház igazgatósága elhatározta, hogy az idei évadban egy jó operettel is kedveskedik majd a közönségnek és műsorra tűzte Szomaházy Istvánnak, a kitűnő írónak a „Gernyóhidyak“ című háromfelvonásos operettjét, amelynek zenéjét Komjáthy Károly, szövegét pedig Balassa Emil irták. A nagyszerű operett egy nemesi kurián játszódik le és a főszerepeit Fedák Sári és a kitűnő Rátkai Márton játsszák. A próbák a napokban már meg is kezdődnek és így rövidesen meg lesz a bemutatója az operettnak. Beöthy igazgató a legpompásabb díszletekkel hozza ki a darabot, amely egyik legnagyobb sikerű operettnak ígérkezik.

Az operett körül egyébként izléstelen botrány-hullámokat vert fel egyik budapesti kupléíró, aki — hogy úgy mondjuk — a kisebb mulatók kupléinak hangját öntötte bele azokba a kijelentésekbe, amelyekkel Komjáthy Károlyt, egyik legkitűnőbb zeneszerzőnket illette.

Az eféle támadások fölött tulajdonképpen a leghelyesebb lenne napi-rendre térnünk, azt látjuk azonban, hogy a gombamódra szaporodó lapok minden kritika és igazságérzet nélkül helyet adnak az olyan cikkeknek, amelyek régi kitűnőségeket igyekeznek lerántani a saját nivójukra.

Harmath Imre a budapesti kabarék egyik kedvelt kuplészövegírója körülbelül két hónappal ezelőtt bemutatta Komjáthy Károly zeneszerzőt Szoma-

házy mesternek és a következő szavakkal ajánlotta őt a Beöthy László által elfogadott operettszövegkönyv megzenésítésére: *Elhoztam az ország legtehetségesebb zeneszerzőjét, Komjáthy Károlyt, akit legjobban ajánlhatok a partitúra megírására.*

A versírásra maga Harmath vállalkozott, amire Szomaházy megjegyezte, hogy erről esetleg lehet is beszélni. Szomaházy a Király Színházban bejelentette, hogy a szövegkönyv megzenésítését Komjáthy Károly kipróbált zeneszerző vállalta, az operett verseit pedig Harmath Imre fogja megírni. A Király Színház azonban az utóbbiról hallani sem akart. Ők Harmatot sokkal jelentéktlenebb költőnek ismerték, semhogy egy ilyen komoly operetthez verseket tudjon írni. A főszereplők pedig szintén tiltakoztak az ellen, hogy az ő művészi ambíciójukat ilyen feladatok elé állítsák. A művészek példakép Strauss Oszkár „Eine Ballnacht“-jára hivatkoztak, amelynek verseit szintén Harmath Imre fordította, de korántsem olyan készültséggel, amint ez a Strauss-muzsikához illett volna. Szóval ők maguk művészi reputációjukat féltették akkor, amikor Harmath könnyű fajsúlyu versei ellen állást foglaltak. Így került azután szóba Balassa Emil a kiváló és invenciózus költő, akinek nevét örömmel fogadták színházi körökben. Ekkor Szomaházy, Komjáthy és Balassa összeültek és alig két hónap alatt készen lett az operett, amelynek történelmi

patinával bevont verseit Balassa Emil írta meg. Közben egymásután jelentek meg a kommunikék a lapokban, hogy Szomaházy István nagyszerű szövegkönyvéhez Komjáthy zenét szerzett, Harmath Imre tehetséges költő pedig verseket írt. Szomaházyék ezekkel a céltalan hadmozdulatokkal természetesen mit sem törődtek és nem is törődtek volna

mind a mai napig sem, ha Harmath Imre afölötti haragjában, hogy az operett verseinek megírására az ő költői készségét nem tartották elég megfelelőnek, kuplészövegszerű támadást nem intézett volna Komjáthy Károly ellen, aki a bírósághoz fordul elégtételért. Ez a Szomaházy operett-botrány története hiteles megvilágításban.

Ifj. Uher Ödön, az Uher filmgyár r.-t. főrendezője Gyakorlati moziakadémiája

Elsőrangú szakerek közreműködésével megnyílt 1920 január 1-én
IV. KERÜLET, KORONAHERCEG-UTCA 2. SZ. V. (LIFT)
Jelentkezések korlátolt számban elfogadtatnak d. u. 2—6-ig

Dr. Pokol

Szekula Jenő novellás kötete

Kedves és szívesenlátott ismerőse szólalt meg ismét a közönségnek: Szekula Jenő, aki most bocsájtotta nyilvánosság elé néhány egybegyűjtött elbeszélését *dr. Pokol* címen. Azok, akik eddig is figyelemmel kísérték az írásait, megnyugvással és elégedetten állapítják meg, hogy nem csalódtak várakozásukban: Szekula Jenő ebben a kötetében is annak a biztostollu és finom meglátású írónak bizonyult, amilyennek eddigi írásai, különösen a *Fekete báró* című regénye mutatták.

Apró, színes, meleghangú novellák sorakoznak fel új munkájában csillogó változatossággal. Némelyik mosolyra deríti az arcot és napfényesre a kedvet, némelyik gondolkodóba ejt és halk, fájdalmas hangulat ma-

rad utána, mint egy bus akkord után. Mindegyiknek közös jellemző vonása azonban a mély, biztos emberlátás és a stílusnak valami megvesztegetően bájos, franciás könnyedsége, amely a finoman kiélezett point-ekben egyszerűen és kedvesen intézi el hősei sorsát mindnyájunk meglegedésére.

Van ezek között a kis elbeszélések között egynéhány, amelyeknek gyorsan perdülő drámaisága szinte színpadra kívánczik. Az „Ezüst harisnya” — a kötet egyik legszebb novellája — egész háromfelvonásos drámára elegendő témát sűrít magában és a kidolgozása is arra enged következtetni, hogy az írója eredetileg a színpadnak szánta. Bizonyosra vesszük, hogy Szekula Jenőből előbb-utóbb kiütözik az igazi, a született drámaíró, aki már most is — habár a novellista álarcában — ott rejtőzik komoly és jelentős írásaiban.

Bocsásd meg...

Írta: Somlyó Zoltán

Nádor Mihály zenéjével énekli: Németh Juliska, az
Apolló Kabaréban

Szeretnék élni dusan és mesésen
nem úgy, mint kis kanóc a csöppnyi mécsen,
De úgy, miként az égen fent a nap,
hogy bámuló szemmel csudáljanak,
Hogy én legyenek a hajnal és az éjjel,
hogy jöttemre az árny szakadjon széjjel
s léptem nyomán harsogjanak dalok
csillagokat elérni akarok.
Örök mosoly borítsa el a számat,
hogy lásd, hogy nem haltam meg teutánad!

Szeretnék orkánok fölött lebegni
halálhörgésben vészben néma lenni,
hogy egyetlen szavamra csend legyen
s virág viruljon völgyön és hegyen.
S ahol te élsz egy nagy fehér lapályon
Szeretnék villám lenni ama tájon
S leesapni úgy, hogy ne essék bajod
De halljam igéd és sápadt jajod
Vörös mosoly hasítsa meg a számat,
hogy lásd, hogy nem halok meg teutánad!

Szeretnék álmaidban megjelenni,
Gyertyák között a ravatalon lenni;
hajamba mirtus, könnyekkel fonott
S te siratnád halott menyasszonyod.
Felébrednél s ragyogva, fénybe látnál
a kacagó vakító nap sugárival;
Bezárt szemmel, borulnék le eléd,
mint Magdolna, mint egy hű cseléd
Feléd lobogna aikamról a bánat:
Bocsásd meg, hogy nem haltam meg utánad...

Modern kamarahangverseny.
Dicséret a vállalkozásért, kétszeres a produkcióért, de legnagyobb — előlegezett — dicséret, ha a művészársaság együtt marad és eléri a célt: a modern muzsika gyöngyeinek sikeres ápolását. Wolf–Ferrari kamaraszimfóniája, hegedű-zongora szonátája, „Wunden trägst du, mein Geliebte“ című dala hangzott el Fleischer Antal operai karnagy zongorázásában, M. Némethy Ella énekében, ormándi Blau Jenő szóló hegedű játékában és a kitűnő operai művésztanároktól szervezett vonósnegyes és fuvósötös előadásában. Az immár méltán jónévű énekesnő Mussorgsky: Ständchen és Strauss: Meinem Kindé című dalokat énekelt jelentős dalénekesnői kvalitásokkal, a vonósnegyes pedig Fleischerrel kiegészülve Haus Pfitzner újszerű, különösen adagio tételében jól sikerült zongoraquintettjét játszotta el nagy hatás mellett. B. F.

Rendszeres életmód. Tábori mester és kis Balla a Pesti Napló kitűnő rendőri riportere beszélgetnek az Otthonban. Egy kollégáról folyik a szóbeszéd, akiről Tábori elmeséli, hogy az utóbbi időben nagy változáson ment keresztül és a szolidaritásáról messze földön híres kolléga, most az alkohol élvezetébe merült és bizony minden áldott este kerek jókedvvel ül a flaskók körül.

— Bizony... bizony... minden áldott este sopánkodik Tábori.

Minden este?! — mondja örömmel a kis Balla — hiszen akkor rendben van. Mindig mondtam, hogy nincs szebb, mint a rendszeres életmód.

7. A bohém Sándor

Ugy hiszem, míg dzsiggelt, vagy stepet járt egy büffélánnyal, vagy egy spanyol toreador elszántságával őrizte szíve hölgyét, sohasem jutott eszébe, hogy valaha cikket írnak róla. Pedig nagyon kedves, népszerű ember volt az éjszaka világában és büszke is volt a népszerűségére, melyet estétől hajnalig szakadatlan munkával szerzett meg a Royal Orfeum-kávéházában, mely Bohém-tanya néven nevezetessége volt a pesti éjszakának.

Azok számára, kikhez netalán nem jutott volna el a hire, sietve közlöm, hogy a bohém Sándor pincér volt a Royal Orfeum-kávéházában. De milyen pincér! Az ilyen primadonna nem csábit annyi nézőt a színházba, ahány vendég a bohém Sándor kedvéért az orfeum bohém kis kávéházát felkereste. És micsoda vendégek voltak ezek!

Nem söröző, vagy kapucinerező vendégek, csupa gavallér lump, vérbeli bohém. Pezsgő durogott, cognac, likőr, bor, patakokban ömlött az asztalokon, melyeknek vendégeit a bohém Sándor mulattatta. Vass bácsi, a heves temperamentumu, de valljuk be nem tulságosan művészi zongorás, százasokat keresett minden éjszaka; pedig akkoriban még való-

ban becserélte az Osztrák-Magyar Bank a kék bankót törvényes ércpénzre.

Most, mikor visszagondolok a régi éjszakákra, alig tudom megmagyarázni, mi volt a fiatalember különleges varázsa. De tény, hogy mi írók, akik a Bohémtanyát látogattuk, s kik között sok komoly, nagyszerű koponya akadt, szinte hatása alá kerültünk a fiatal pincérnek, figyeltük, mulattunk rajta s talán kissé irigyeltük is. Mert mi problémákon gyötörtünk, sem pénzünk, sem jókedvünk nem volt soha, Sándor pedig min-

denkor vidám volt, nem is ismerte talán a szomorúságot, még a szerelme is a Jardín legjobb táncosnője iránt, még az is vig szerelem volt, mámoros, tuláradó, kacagó szerelem.

Sándor mindent nagyszerűen értett. A legtöbb tálcát ő tudta egyszerre kihordani, a vendégek szeszélyeit legjobban ő ismerte, Bálint di-

rektor kérges szívét is megtudta lágyítani, úgy tudott bánni a nőkkel, mint Kóczé a hegedűjével, tudott énekelni, zongorázni, bűvészműtá-ványokat csinált, mester volt a par-ketten. És mindazt csak úgy félváll-ról csinált, semmit sem vett komo-lyan, ha dicsérték, azt mondta su-viksz az kérem és nem is tartotta semmire sem magát. Igaz, hogy sen-kit és semmit sem becsült szerel-mesén, a Jár-din táncosnőn kívül, csak ez volt számára fontos, pedig a télikerti nők, a kis macskák ra-jongtak érte, sőt az átutazó vagy külföldi attrakciók is udvaroltak neki, még az orfeum nagy színpadának primadonnái is szívesen leereszke-dtek hozzá. Sándornak mindez nem imponált, még a pénzzel sem törő-dött, ha kapott elfogadta, akár bor-ralalónak kapta, akár a hölgyek próbálták megvesztegetni. Nem vol-tak skrupulusai, zsebre vágott mindent, hogy öt perccel később átadhassa Neki, az Egyetlennek. És táncolt, dalolt, ugrált, fáradt egészen hajnalig, estéről-estére agyonstrapálta magát. Híre egyre terjedt, egyre több ven-dége lett a Bohémnak, Bálint direk-tor örökösei a sok milliói közül leg-alább is egyet a bohém Sándornak köszönhetnek. A Bohémtanya spe-ciális levegője vonzotta az éjszaká-zókat s a kávéház különös hangu-latát egyedül Sándor adta meg.

A bohém Sándor romantikus alakja volt a romantikus pesti éjszakának és őt is elsodorta a háború. Mi van vele, nem tudom. Egyszer hallottam, hogy feleségül vette szíve táncos-nőjét, azután elvitték katonának. Visszajött-e, vagy nem egészen egyre megy. Ha visszajött is megváltozva tért vissza, nem lehet az többé, aki volt. Mi sem vagyunk a régiek s legkevésbé az a pesti éjszaka, mely-nek talajából a bohém Sándorok ki-nőttek.

MELEGÉ MANIKÖRSZALONJA JÓZSEF-KÖRUT 13.

Parfum Begum

*A maharadzsaék
illatszere
egyedárusítók:*

Lengyel György és

Sászle

parfumeurök

Budapest

Ragymező-u. 20

On parle français

Si parla

italiano

APA
ET
FALUBI

Selyemharisnyát

is javít

TERÉZVÁROSI HARISNYAJAVITÓ

Király-utca 80. (a Király Színházzal szemben)

IRÓGÉPEK, IRODABUTOROK

ECKSTEIN GYULA, IV. Párisi-utca 1. l. em. Telefon 126-06.

Filmpályázatunk eredménye

A *Komédia* filmpályázatára, mint annak idején már közöltük is, 47 egyfelvonásos pályamű érkezett szerkesztőségünkbe. Az egyfelvonások között 32 vigjáték, 14 dráma és egy „fantasztikus filmtörténet” szerepelt, amelyekről a zsüri ítélete alapján a

„Minden csak komédia”

jeligével beérkezett pályamű igazolt szerzőjének adjuk ki szerkesztőségünkben a pályadíjat.

A többi egyfelvonásos filmet a zsüri nem találta olyannak, hogy bárminő formában is felhasználjuk.

Erkölcstelen filmek

A magyar moziszakmában kinos feltűnést keltett egy német kormányrendelet, amely a külföldi kész filmeknek Németországba való bevitelét megtiltja. És most készülnek egy másik rendelet kibocsátására is, amely a *nyers, megvilágítatlan* filmek Németországból való kivitelét is meg akarja tiltani, vagyis a háboru óta Németország nyersfilmjeire szoruló magyar, osztrák stb. filmgyárak nem fognak hozzájuthatni a szükséges nyersanyaghoz, úgy hogy emiatt többi közt a magyar filmipar is súlyos helyzetbe kerülhet.

A magyar mozgósínházak műsorainak jelentékeny részét német filmek adták és adják. Csak hogy éppen az a baj, hogy Németországban, ahol máról-holnapra a filmgyárak egész légiója támadt, valóságos *pornografia-láz* hatalma-

sodott el. A töméntelen gyár egymást igyekszik lefőzni a mostanában divatba jött pornografikus trükkökkel, amelyektől csaknem valamennyi film szinte hemzseg.

A „Csak a felnőtteknek!” mottó már hatástalan, elkeresztelik tehát ezeket a leleményesen összeválogatott disznóságokat „felvilágosító” filmeknek, vagy ahogy Németországban nevezik „tendenzfilm”-eknek. És ezek a filmek végigvezetik a mozik nézőközönségét *nemre és korra való tekintet nélkül* a legfőrtelmesebb orgiákon sub titulo felvilágosítás.

Emlékezhetünk még — hiszen ma is műsoron van — a „Szerelem pokla” című trágárságra, amelyben néhány jelentéktelen epizód szerep jut a leánykereskedésnek, de maga a darab undorító realizmussal tárja elénk egy leány megrontását és szemérmetlenül leplezi le a külvárosi zugutcák vörös lámpás házainak val-

GRADÓ kávéház

ARÉNA-UT 17.

Esténként TOLL KÁROLY
hírneves cigányprimás teljes
zenekarával hangversenyez.

Sportemberek
találkozó helye.

Külön termek.

orgiáit. Az igazi tendencia ennél a filmnél nem a felvilágosítás, hanem az üzlet. Hiába kezdődik és végződik a film az evangelium igéivel, a német üzleti élelmesség nem átálja az evangelium profanizálását sem, ha az jó üzleti fogásnak bizonyul.

És tengernyi az ilyen pornografikus film. De a német filmipar ujabban más csapásokra is rálépett. Ott, ahol az undok pornográfia már hatástalannak mutatkoznék, ott már szadista gyönyöröket is juttat a mozik publikumának ismét nemre és korra való tekintet nélkül. Tessék csak megfigyelni, micsoda német filmcsemegék vannak utban a magyar mozik felé. A reklám dobja már harsány pergéssel hirdeti, hogy jön az „Opium”, a „Nerwen” és más efajta gyönyörűségek, amelyek már a téboly határáig korbácsolják a nézők idegeit.

Németországban filmcenzura van és ez nem érti a tréfát. Az obscén jeleneteket irgalmatlanul lenyesegeti a cenzor ollója. De Magyarországra teljes egészükben érkeznek meg ezek a filmek.

A magyar mozisok a trágár jeleneteket rendszerint maguk szokták kívágni. Sajnos azonban ez is szorványosan fordul elő és bizony az ilyen trágárságok még mindig „nagy vonzerő”-je egyes moziknak.

A filmben óriási szuggesztív erő rejlik, amelyet invenciozus kezek a kultúra fejlesztésére fordíthatnának. Mennyivel jobb volna, ha a film megmaradhatna azon az ösvényen, amelyre hivatva van: az irodalom, a művészet, a kultúra útján.

Moziszinész Akadémia

Ifj. Uher Ödön az Uher filmgyár rendezője, sok évi sikeres gyakorlata alapján Mozi Akadémiát nyit. Ifj. Uher Ödönt a mozisakma egyik legrégebb és legelismertebb nevű rendezőnek tartja, akinek nevéhez sok nagy filmsiker fűződik és ezért felkerestük az új Mozi Akadémia helységeiben IV. Koronaherceg - utca 2. V. emeletén, hogy megkérdezzük, mik a tervei az új filmszinész generáció szakszerű kiképzésére vonatkozólag. A tőle kapott adatokat a következőkben foglalhatjuk össze:

Az új Mozi Akadémia tisztán gyakorlati alapokra helyezett tanfolyam, amelyben a minden eddigi sablonos tanítási elvektől eltérően kizárólag gyakorlati alapon tanítják a filmjátszást. Ennélfogva tehát az új Akadémia taneszközei között a legelső és legfontosabb a felvevőgép lesz. A tanítványokat ugyanis állandóan felvételezik, úgy hogy a képeket azután levetítve, alkalmat adhassanak nekik a tanulás legfontosabb eszközéhez az önkritikához. Ahoz, hogy egy moziszinész ura lehessen mesterségének, tökéletesen ismernie kell mindazon lehetőségeket, amelyeket arca, alakja és megjelenése nyújt. Egy mozgófényképpel visszaadott helytelen mozdulat, vagy játék többet magyaráz, mint egy egész napi előadás. Ezért a Mozi Akadémia főtanítványa a művészi gesztusok tanítása, ezenkívül maszkírozás, kosztüm- és kinótechnika. A kiképzés kiegészítő elemei a svéd torna, lovaglás, vívás és táncitanítás lesz.

A kurzus eredményessége végett ifj. Uher Ödön csupán abszolút tehetséges és alakilag is tökéletesen megfelelő tanítványokat akceptál. A tanítás január 1-én kezdődik és 6—10 hónap tartamu az egyes tanítványok egyéni képességéhez mérten. Az Akadémia csak korlátolt számú növendékeket vesz föl, hogy mindenkivel megfelelően foglalkozhassék.

Ifj. Uher Ödön komoly művészi vállalkozásától nagyon sokat vár a moziipar. Régen nélkülözött mozi-színész képzőiskolát valósít meg ezzel, amely felé örömmel tekint a fiatal filmművészet.

A külföld nagy városaiban már mindenütt van mozi-színészképző Akadémia, amelyeknek az a hivatása, hogy a filmjátszásra alkalmas színész-tehetségeket a legmagasabb fokig kiképezzen. Ezek az iskolák adják azután azokat a kiváló művészeket, akiket a külföldi filmekről ismerünk. Magyarországon most nyílik meg az első filmszínész Akadémia, amely külföldi minta után, gyakorlati kiképzésben részesíti majd a mozi színészeit.

Uher Ödön nagy szakértelemmel és ambícióval látott hozzá az Akadémia megteremtéséhez, amely az előjelek után ítélve nagyszerűt fog produkálni a filmkultura terén.

VÖRÖS AZ ORRA? Használjon Elli-féle orrkremet. Elmulik az orrvörössége és szép orra lesz.

MAYER ELLA kozmetikai intézete
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 84. szám. II. emelet

Visszaélés a Komédia-Film nevével

A *Komédia-Film* felháborodással értesül arról, hogy illetéktelen egyének nevével visszaélnék. A vezetőség ezuton hívja fel a közönséget, hogy a *Komédia-Film* nevével jelentkezőket igazoltassa és amennyiben hivatalos irással nem rendelkeznek, adja őket át a legközelebbi rendőrnek.

KLEIN ANTAL

selyem, csipke
szallag áruhá-
zában minden
művésznő elő-
nyös áron vá-
:: sárolhat ::

BUDAPEST

VI., KIRÁLY-UTCA 53. SZ.

FISCHER JÁNOS

TELEFON
29—28

női divatszalonja Buda-
pest, IV. ker., Korónaherceg-utca 4. II.

Színházi

vacsorákra kiválóan
alkalmasak Fleisch-
mann, Pollatsek el-
ismert különleges
felvágott és kolbászaru gyártmányai.
(Gyár: Budapest, VII., Holló-utca 11.)

Felelős szerkesztő:

KARDOS ISTVÁN.

Kiadótulajdonos:

KOMÉDIA LAPKIADÓVÁLLALAT

Igazgató: Elek Rezső

Segéd szerkesztők:

BALOG SÁNDOR és SEBŐK SÁNDOR

Előfizetési ár:

Egy negyedévre — — — — 36.— K
Egy félévre — — — — 72.— K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Teréz-körút 24-a szám Telefon 68—15.

Metropolitan nyomdai műintézet és kiadóvállalat, Király-utca 106. szám. Telefon 143-62

Stalmay Tibor

Pártos Jenő

Komédia

